

Сызната
2 харчы

Хомуур үлэлэрин таба дьүөрэлиэххэ

ЮБИЛЕЙНАЯ КОМИССИЯ МУНЬАБЪА

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Ходуналарга, _____
_____ бааһыналарга

Бастын отчуттарбыт

П. СКОРЯКИН,
бригадир.

КӨМҮС ТҮОРАХ КҮРЭБЭР

А. БАЙНА

Оройуонга иккистэр

Е. ДЬЯЧКОВСКАЯ.

50-нуу тонна оттоннулар

М. СОЛОВЬЕВ.

Партийнай үөрэх дыллын керөө САГА УЧЕБНИКТАР

Политическая литература издательства партийнай үөрэх бийлыгы дылыгар аналлаах учебниктары бэчээттир. Үгүс көрүмнэр бэчээттэнэн табыстылар.

Мантан аялараа олортон сорохторун кытта билиһиннэрбит.

НАЧАЛЬНАЯ ЗВЕНОВА
ССКП политикатын актуальной бопуруостара. Бу — начальная политическая оскуола пособие, 384 страницалаах (1977 с.), сыаната 48 харчы. Книгэ ССКП XXV съезин уураахтара уонна матырыааллара, партия экономическая тутуу, советская общество социальная сайдытын бопуруостарыгар уонна тас сыһыанга политика сырдатыллаллар, сайдылаах социалистической общество партия сайаар, тэрийэр оруола көрдөрүлөр. Книгэ дойдунуруугун хаһаайыстыбатын онус пятилеткага сайдытын сүрүн туһаайыылара ырытылаллар, ССКП XXV съезин суолтата көрдөрүлөр.

Книгэ начальная политическая оскуола истээччилэригэр уонна пропагандистарыгар анаар. Кини үгүс схемалардаах уонна диаграммалардаах, элбэх фактической матырыааллаах.

Рабочайдарга экономический билин төрүтүгэр. 1977 с., 20 листээх, сыаната 65 харчы. Эбэн 4-с таһаары. Учебника промышленность уонна промышленная предприятие экономикатын сүрүн бопуруостара киниэхэ барытыгар өйдөнүтүү тылыннан сурулуннар. Учебник экономической үөрэхтээһин истээччилэригэр уонна пропагандистарыгар аналлаах. Книгэ элбэх схемалардаах, диаграммалардаах.

Социализм уонна үлэ. Колхозтарга уонна совхоз рабочайдарыгар аналлаах пособие, 1977 с., 224 стр., сыаната 37 харчы.

Пособие колхозтаахтары уонна совхозтар рабочайдарын экономической үөрэхтээһин программатыгар сөп түбөһүннэрэн сурулуна. Итинэ сайдылаах социализм усулуобуйатыгар үлэ

характернай бөлүлэрэ, тыа хаһаайыстыбатыгар үлэ олорумтуотун үрдэти уратылары уонна үлэ дыһыннилинэ, үлэиттэр производствонь сайааһыга кытыыларын бопуруостара киллэрилиннэлэр. ССКП XXV съезин матырыааллара учуоттаныллар.

Книгэ тыа сириг үлэиттэрин начальная экономической үөрэхтээһингэ аналлаах.

ОРТО ЗВЕНОВА
ССКП политиката — марксизм-ленинизм олоххо кииринэ. Марксизм-ленинизм төрүттэрин оскуолатыгар үөрэтэр пособие, 416 стр., сыаната 52 харчы. ССКП XXV съезин уураахтарыгар олоруан марксистской-ленинскэй теория уонга ССКП политикатын актуальной бопуруостара сырдатыллылар. Итинэ сайдылаах социализм усулуобуйатыгар ССКП оруола үрдээн иһинэ, кини экономической, социальной политикатын сүрүн туһаайыылара, аан дойдуну айгыгыгар үлэте ырытыллар.

Книгэ марксизм-ленинизм төрүттэрин үөрэтэр оскуола истээччилэригэр уонна пропагандистарыгар анаар. ССКП XXV съезин матырыаалларын бары үөрэтээччилэр бу кинигэни эмнэ туһанар кыахтаахтар.

Научный коммунизм начальная курса. Эмнэ ити оскуолаларга аналлаах учебник, 25 листээх, сыаната 70 харчы. Төрдүс таһаары. Книгэ научный коммунизм сүрүн проблемалара боростуой форманан сурулуннар. Балаһа мнэстэ антикоммунизм критикатыгар аналлаа.

Учебник марксизм-ленинизм оскуолаларын программатыгар олоруан сурулуна. Книгэ истээччилэргэ уонна пропагандисттарга анаар.

ЮБИЛЕЙДААХ СЫЛГА
Субурууснай аатынан совхоз Соловьевскага отделение сүөһү аймагыт бөлүмтэ-инигэ үрдэтилиттэр эбэ-тадистибэни ылыммат, күөх сайын бийааһын сомсууга икки кунун механизациялаах эвонку тарийан оту соро-

Рэотчи Матвей Иванович Сергеев. — Бу саамай ба-таамалаах ходоуабыт ааттаах сүө дэ, бийаа олох үүмэтөх. Аныат сыйларга мантан 500-чээ тоннамы ыларбыт, оттон бозогин 150-чи тоннамы кэби-тэххитин сөн дээ сабага-лымбыт. Күннэ 4-5 оту ту-

күннэр улаханник абырааты-лар. Ол тынан баран нэрдэ-руубут арымча көбүчү буо-лорбун от үүнүтэ моттоо-атахтаата. Куоталаһыааа И. А. Васильев эвонкутун үлэ-тин-лаһаһын радиоттаа ис-тэ олоробут. Кинилэртэ олус ардаан улаханник мыйадыт

От хомуура—ударнай фронт

БЫАНГНААХ КЫТЫЛГА

Репортаж

туонкалаһын бэлээнэ 80 бырыһыаннан техника күүһүн бэлээннэ сорохтоо-мута. Олортон биридэстэрин сройуон резордмен отута И. И. Сергеев салыар. Кини «Нурба» совхоз Чаппанда-лаагы отделениен механи-латора, республика аатырбыт сүтү Илья Андреевич Ва-сильев кытта социалисти-ческой куоталаһыга киир-сөн үлэтир И. А. Васильев бийаа хэс биридиг кинити-тир 200 тоннаттан итээһи-суох оту бэлээннэ сорох-тоомута, оттон бийаа чу-луубут отчутун ахсын 190-куу тоннамы софотуонка-лырга баһаарыммат.

МИНСКЭЙДЭЭВИ физкуль-турнай институт студена Владимир Повонтуун мото-цикл элбэлээн Амма өрүс саамай кэре айыталаах мнэстэлэринэн И. И. Сергеев оттуур сиригэр көтүтөн иһэ-бит. Звено 400-чээ гектар-даах Ойуун Уулаабыт ходо-уатыгар үлэтин сыйдыарыгар тийибит. Ыраактан көстөр оту таһыгар сага оту тү-гэхти сыйдыар агрегат дээ-ки барабыт. Тийичи софус-икки МТЗ трактор бэйэ-бэйэ-лэрин куотуспутуу, навес-ной охсордору илһинэн тө-төрү-таары каллалар-барал-лара көстөр. Сага түгэхтээн эрэр от дээк мустарааччы трактор бэрт сыйбырбатык эргичилэр-урбатылар. Үлэ-э-хамнаһа эрилябит көрү-лөх сакс ортолох кини на-бинатыттан ыстаан түһэн бийааһын үөр-көтө көрсөр, туох софун баарын, оттоһун хаамыта хайдарын суһаар.

— Манна кэлэххит иһа-иэ Налга уонна Лыаптааһыга үлээбиппит, — диир кэби-

руорабыт, атынник оттоһа, 20—25 тоннамы ылар бийаа-лааһыат.

ИТИ-КЭРДҮК кэпсэти тур-дахтыына эвеновод эодоку-нанан «Беларусь» трактор кабинатын үөлэ эрэ өтө кинилэ көстөр отун астаран аралар. Ону кэбиһэччи хип-сэбар стогометателинэн кө-тохторо охсон үөрүйэх хам-самыанан от үрдүгэр асгол-чу олордон кэбиһэч, кэпи-нэн тыйэр. Итин кытта тап-иэ түсүт Юра Сергеев анал-лаах сиригэр баар буола-оуста.

Звеноводтан үлэ-хамнас хаамытын билиһиннэрэ-гэр көрдөһөбүт.

— Огустарааччыбыт Га-риил Николаевич Николаев софотох буолан уонна от үү-нүүгэ да мэлтоһунан му-ни-уу хайтарга смта. Олон ларбалааччы Виктор Васи-левый көмөдө бээрбиппит. Хоту-иэ талах кэтэбэр сый-дыаларын көрдүтүт иһи. Бу-ка, бүтөрөн эрдэхтэрэ буолуо, счодуна софоруу ааһаах-таахтар. Оттон муни-ууну бийаа ыктаһытына оныт-лаах отчут Конон Ефимович Семеновна огустарааччы кө-мөдө барар. Ити курдук хар-дарыта көмөлөсүһөн үлэти-бит. Юбилейдаах сыл оттоо-һунун сезонугар звено бы-лаан бийааһынан 840 тонна оту софотуонкаһааххыт. Ону атырдаах ыйын 29 күнү-нээдэ түмүккэ 852 тоннаан толордубут, эбэтэр биридиг киниэхэ тиксэтиһэ 142-лин тонна от бэлээннэ. Бу хо-чобутун балабан ыйын сага-тыгар бүтэрэбит чакчы. Кэ-пин туран бээрбит кураан

тилар дээ санымбат. Бийаа мэрпируттаах сирот манан бүтөр, оһон атын сирэ эби бээрдэхтэринэ итинэн ман-тан күһүн күн-дыа туран бээрдэһэ эрэ ылыммат эбэ-һэтэлиститибэтин толорор кыахтааххыт. Билиһи сыйурбалар кыайан иһэллэр. Дээ хайаһабыт, төһө кыла-рынан үлэтир бадалааххыт, — диир кэпсир Иван Ива-нович.

ЗВЕНОВОД күн-дыа ула-хан балдыһаһааһына уһунун кэпсэптэһэн бы-растын тыһнаар уһаа тракторын кабинатыгар бэрт сымсатык олорoot, атын су-буулар дээки дуулуугааһы-тынан барда. Оттон ити кэ-иэ, И. И. Сергеев элэтин курдук, огустарааччылар су-буруспутунаа тус софоруу түһэ турдулар, оттон Матвей Ивановичтаах бирид тусна түбүгүрмэлэр, сага түгэхти сыйдыар оттөро хайы-үй үрдэбит.

Сройуон чулуу отчутура 6 чаксап кинэ үлэлэрэ-хам-нэстара итинник түбүгтээх-тик, түрүн тэтиһаахтик ба-рарын астына, дуоһуа көрө-бүн. Коллектив бары чаксап-лара бэлэстэмпит киириилэ-рин ыларга бигэ баһаары-нылаахтарынан, куотала-һылаах нурбатааһы таба-рыстарыттан хаалсыбат бада-лаахтарынан, оһыттаах дэон бийааһынан үлэти кыаһа-хто туталларынан кинэ тут-та уонна ходоуа хоһууттары-гар өссө таһаарылаах үлэти баһаран араһсабыт.

С. АЛЕНСЕЕВ,

каһыат анал, көрр-

КИСТЭЛ БУОЛБАТАХ, бийаа оройуонун совхозтара пэһини-иккилин центнери, оттон эрэ ор-дугу үкүтүр кыра сүөһүнү госу-дарствога туттарылаа сааһын ахсын таһса турар. Ити биричи-нэти биллэр. Бичат сүөһүнү уһун кыһыны баһа уотун-төлө-һүтөн сайынын маччиринэ үк-тэһнэробит, салгы төрөдүтэбит. Ол тынан баран, хомойуох иһин, балабан ыйыгар үһийэн барытын баһа түһөрөн, хара колдотууну-түн төдө сүөкээн кэбиһэбит. Спе-циалистар бигэргэтэллэринэн, ба-лабан ыйыгар маччат сүөһү төлө-һүбүтү аттардаах мыйааһар 30—40 бырыһыан наһыар. Са-һыны мунутан эбиллэһэригэр туттарылааһы сыйдыар сүө-һүлэр мун кырата 20—30 кг сүтэрэллэр. Ол аата 1000 сүө-һүнү туттарар хаһаайыстыба 20—30 тонна ити көчөттүр.

Аны бу сүөһүлэри үүрөн-түрү-йэн адалан государствога тут-тарылааһа наада. Тутар луһнарга

Государствога — элбэх эмис эти! СҮӨҮНҮ КҮҮНҮНҮ УОТУУНУ ҮЧҮГЭЙДИК ТЭРИЙИЭХХЭ

кирэн баран били үөһүт-топ-пун сүөһүлэригэр өссө ордуу ха-чанаалар, мыйаһынарын өссө сүтэрэллэр. Мантан совхозтар улахан көчөккө түбэһэлэр. Тү-мүгэр, норуот остуолугар дыһ-нээх туруутун сүтэрбит, хаачы-тыбата түспүт бөрдүүксийа-тыллар. Иһин таһаарбат иһини-тэн иһтар, государствога тутта-рар сүөһүлэригэр күһүгүгү кө-мө аһаан-мнээн көрөрбүт-хара-барбыт, эби уотарбыт наада.

Маннаха «Үөлэ Булуу» сов-хоз уотер площадкалары онго-рон үлэлэтэр оһата бийаа ха-һаайыстыбаларытыгар олохто-нуохтаах. Бийаа сройуон бас-тыг сүөсүһүтүгэр, специалистар ити совхозка баран маччат сүөһү-

нү күһүгүгү уотуу оһатын кыт-та биллэһиннэртэ. Үөлэ Булуулар оһыттарынан бийаа күһүн Хатылы Бабадагы-гар, Түйкэ, Килэһингэ, Соло-вьев Тураннаагар, Хоптөвө, Төһөй Дирингэр, Вахсы Хомустаа-гар уонна Мындаһааһыга маччат сүөһүнү уотар площадкалар үлэ-лээхтэхтэр. Итилерга эриликтэр 400, субуруускайдар 550, Карл Маркс аатынан совхоз 600 су-бан сүөһүнү төлөһүтүөхтэхтэр. Оройуон үрдүнэ 800 маччат сүө-һүнү 35 бырыһыаннаах, 300 сүөһүнү 50 бырыһыаннаах над-бавкара туттарылаахтаах. Он-тон 400 тыһымыч солкуобай-даах ыраас барыс ылылаахтаах. Оттон быларынан совхозтар 532

сүөһүнү 35 бырыһыаннаах, 140 сүөһүнү 50 бырыһыаннаах над-бавкара туттаран 211 тыһымы-ча солкуобайдаах барыһы ылыт-тара.

Көстөрүн курдук, бийаа ин-нибитигэр элбэх түбүктээх үлэ-тирар. Ону таһан тарийин — сов-хозтар уталытылаах сорохто-ра.

Туох ханнык иннинэ, уотар площадкалары кичаллаахтик онго-руохха наада. Площадка 115 метр уһунаах, 50 метр туора-лаах, эргичи күрүлээххит буо-лара таһытаах. Ортоугар 8,5 метр кийиттээх, 100 метр уста-лаах гына көрдүөр онгоһулар, таһа, аһатын икки алгырыт. Ити көрдүөр устун сүөһү аһа-рыткан 5—7 аһааһык эдичи-ты-лаах таһылар. Көрдүөр икки

өтүнэн — сүөһү үтүрүсүбэккэ туран аһыар долборукара. Пло-щадка таһыгар ууну сыйдыарга уонна эби аһыаһы буһарарга КВ-300 көтөллөр туруорулаа-лар.

Аһатыны түөрт көрдүнэ кө-мө араарыллар. Надизэ буола-буола аччыктатар күн онгоһу-лар. Ити күн сүөһүлэр уудуу-лар уонна долборука туох ордон хаалытын эрэ сиилэр. Итинчэ-тигэр сүөһү аһаабыт аһын үчү-гайдык иһэринэр, иһсэти көбөр. Площадкара уотуу баһаах 20 хонугар сүөһүлэр күнүтэ түөртү-чээ устата чуһастааһы отто-мун ходоуа көчэһэригэр мач-чийан эбиһалар наада. Оттон киники 20 хонукка маччити төхтөтулар, ол онугар от куор-матын 5—7 килограммча, кон-центраты 3—5 килограммча диа-ри эбэн барыллар. Атынник э-лаһа, аһатын икки алгырыт районо 5—7 аһааһык эдичи-ты-лаах таһылар. Көрдүөр икки

С. БОРИСОВ,
төмөр хангайны тээврийн
управлениын нийлээгийн
зоотехниг.

